

Código/Título: ChT-001 - Cancro e animais

Profesorado responsable: Quiroga Berdeal, Mª Isabel

(misabel.quiroga@usc.es / 982822304)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Anatomía, Producción Animal e Ciencias Clínicas Veterinarias

Resumo: Na charla proposta mostrarase con abundante iconografía como se realiza nun laboratorio de anatomía patolóxica veterinaria o procesamento de mostras e o diagnóstico do cancro a partir dos tecidos. Discutirase a forte similitude que algúns cancros dos animais presentan con tipos frecuentes en medicina humana. E finalmente farase unha actividade interactiva de presentación de casos prácticos en distintas especies empregando microscopía dixital.

Observacións: Preferentemente nos meses de outubro-febreiro. Distancia máxima 150 Kms

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-005 - A dieta atlántica é saúde

Profesorado responsable: Vázquez Belda, Beatriz Isabel

(beatriz.vazquez@usc.es / 982-822405)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias (L)

Departamento universitario: Química Analítica, Nutrición e Bromatoloxía

Resumo: As maiores epidemias sanitarias crónicas do século XXI non se contaxian: “CÓMENSE”. A DIETA ATLÁNTICA propia de Galicia, que se caracteriza polo consumo de produtos de proximidade, que inclúe gran variedade de peixes, carnes, verduras, legumes etc., e que vai acompañada dun estilo de vida beneficioso, é unha das dietas máis saudables e aínda así nas novas xeracións está a perderse.

Observacións: Só centros escolares de Lugo Cidade. Horario calquera a convir con centro (que non coincida coas miñas clases na USC)

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-006 - Nanotecnoloxía: realidade ou ficción

Profesorado responsable: Fraga López, Francisco José

(francisco.fraga@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias (L)

Departamento universitario: Física Aplicada

Resumo: Dáse unha visión da aplicación da nanotecnoloxía en diferentes sectores da sociedade. Faise fincapé nos retos de futuro e póñense exemplos da súa aplicabilidade en áreas como medicina, enxeñaría e alimentación.

Observacións: Non hai

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-012 - A aprendizaxe-servizo como metodoloxía activa e motivadora na universidade

Profesorado responsable: Santos Rego, Miguel A

(miguelangel.santos@usc.es / 881 813755)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias da Educación (S)

Departamento universitario: Pedagogía e Didáctica

Resumo: Trátase de salientar a metodoloxía de aprendizaxe-servizo e os seus compoñentes motivacionais na aprendizaxe universitaria xunto a exemplos e implicacións respecto da avaliación.

Observacións: Luns, Mércores e xoves

Idioma en que se imparte: Galego;Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-013 - A vaca que alansa

Profesorado responsable: Fouz Dopacio, Ramiro

(ramiro.fouz@usc.es / 982822400)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Anatomía, Producción Animal e Ciencias Clínicas Veterinarias

Resumo: Revisión do sistema respiratorio da vaca e como a súa fisioloxía inflúe no seu rendemento produtivo e no seu benestar.

Observacións: Opcional. A concretar co Centro donde se imparta.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-015 - O proxecto de enxeñaría

Profesorado responsable: Barrasa Rioja, Martín

(martin.barrasa@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Producción Vexetal e Proxectos de Enxeñaría

Resumo: Breve introdución ao proxecto de enxeñaría tanto na formación do enxeñeiro como no seu desenvolvemento profesional.

Observacións: Preferible segundo semestre

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-029 - A biodiversidade global como obxecto de estudo e conservación

Profesorado responsable: Gómez-Rodríguez, Carola

Baselga Fraga, Andrés

(carola.gomez@usc.es

andres.baselga@usc.es / 881813320, 881813278)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioloxía Funcional

Resumo: A crise da biodiversidade é un dos principais retos que temos que afrontar como sociedade xa a que a supervivencia do planeta, tal e como o coñecemos hoxe, depende dela. Nesta charla exploramos cal foi, cal é, e cal debería ser o foco da investigación para acadar con éxito a conservación da biodiversidade global.

Observacións: Septiembre-Enero // horario de mañana // 30 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-030 - Determinación da cantidade de madeira que contén un bosque

Profesorado responsable: Riesco Muñoz, Guillermo

(guillermo.riesco@usc.es / 982823233)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Pódese coñecer a cantidade de madeira dun bosque, así como a evolución desa cantidade a medida que medra a árbore, con técnicas que utilizan os enxeñeiros de montes e os enxeñeiros técnicos forestais. Ao coñecer a cantidade de madeira dispoñible pódense tomar decisións sobre como xestionar racionalmente o recurso forestal e o monte no seu conxunto.

Observacións: Horario de mañana

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-036 - Cando o acoso psicolóxico entra pola porta da empresa, o bo clima laboral sae pola ventá.

Profesorado responsable: Vázquez Rodríguez, Paula

(paula.vazquez@usc.es / 982824475)

Facultade/Escola:Facultade de Administración e Dirección de Empresas (L)

Departamento universitario: Organización de Empresas e Comercialización

Resumo: Nesta charla descubriremos o que acontece cando o lugar de traballo, que debería ser un espazo de crecemento e colaboración, convértese nun escenario de tensión, medo e sufrimento. O acoso psicolóxico no ámbito laboral –tamén coñecido como mobbing ou bullying at work– é unha realidade que afecta milleiros de persoas, e non só ten consecuencias persoais, senón tamén un forte impacto nas organizacións.

A través dunha mirada desde o mundo da empresa, abordaremos os antecedentes que favorecen o acoso, os efectos que provoca nas persoas e no rendemento organizativo, e sobre todo, como se pode detectar, previr e combater dende unha boa xestión empresarial.

Porque o talento non medra en terreos tóxicos, é hora de falar claro sobre o acoso psicolóxico no traballo.

Observacións: Horario de mañá, a partires de febreiro. Preferentemente provincia de Lugo.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-037 - A gandería na actualidade: heroes rurais ou viláns ambientais?

Profesorado responsable: Rodríguez Rodríguez, Manuel Ramiro

(manuelramiro.rodriguez@usc.gal / 982823258)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Producir alimentos ou pedir perdón por facelo? Nun mundo que esixe alimentos baratos, benestar animal e un planeta saudable, a gandería intensiva converteuse no albo perfecto. Nesta charla abordaremos as contradicións que atravesamos o sector gandeiro, sinalado —non sen polémica— como un dos grandes culpables do cambio climático. É xusto cargarlle todo o peso ambiental a quen nos alimenta? Pode a gandería adaptarse sen desaparecer? Un percorrido crítico por un debate tan candente como vixente.

Observacións: Primeiro catrimestre: meses de decembro ou xaneiro. Segundo catrimestre: luns, martes ou mércores.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-044 - Descubre o poder do francés: máis alá da lingua

Profesorado responsable: Bourgoin Vergondy, Emmanuel

(emmanuel.bourgoin.vergondy@usc.es / 881811845/986236225)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Filoloxía Clásica, Francesa e Italiana

Resumo: A través desta charla, propoñemos achegar ao alumnado de secundaria ao mundo da Filoloxía Francesa, unha disciplina que vai moito máis alá do estudo dunha lingua estranxeira. Falaremos da importancia do francés no contexto internacional, das saídas profesionais asociadas a estes estudos (ensino, tradución, interpretación, cooperación internacional, xestión cultural, diplomacia, turismo, etc.) e da riqueza cultural que implica coñecer a literatura, o cine ou a historia das ideas no ámbito francófono. A sesión será participativa, con exemplos prácticos e referencias próximas á súa realidade, co obxectivo de espertar o interese pola lingua e cultura francesas como opción de futuro académico e profesional.

Observacións: Xoves ou Venres, mañá ou tarde. Vivo en Vigo, así que toda a provincia de Pontevedra.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego;Outro

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-045 - O misterio das algas asasinas e a síntese do amoníaco

Profesorado responsable: Mauricio Iglesias, Miguel

(miguel.mauricio@usc.es / 881816800)

Facultade/Escola: Escola Técnica Superior de Enxeñaría (S)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: A síntese de amoníaco a partir de nitróxeno atmosférico, desenvolvida nos anos 1910, puxo fin a moitas limitacións na produción de alimentos e mediante a síntese de fertilizantes artificiais, incrementou fortemente a produción de alimentos pero deu lugar á eutrofización das augas continentais con consecuencias severas para o medio ambiente.

Observacións: Idealmente meses de xaneiro a maio, ambos incluídos

Idioma en que se imparte: Galego;Inglés, Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-046 - Planificación ambiental das paisaxes rurais

Profesorado responsable: Díaz Varela, Emilio Rafael

(emilio.diaz@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Producción Vexetal e Proxectos de Enxeñaría

Resumo: As paisaxes rurais son o resultado da interacción entre actividades humanas (agricultura, gandería...) e o medio ambiente. En moitos casos, caracterízanse por unha alta diversidade ecolóxica e capacidade de provisión de servizos ambientais. Aínda así, a súa dinámica actual vese ameazada por mudanzas aceleradas no uso dos recursos naturais e dos modos de vida nas áreas rurais. Nesta charla veremos un repaso histórico do desenvolvemento das paisaxes rurais, a súa importancia na conservación da biodiversidade e outros valores ambientais, así como propostas para a súa planificación e ordenación.

Observacións: Sen condicións particulares

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-049 - Augas residuais, refugallo ou ouro negro?

Profesorado responsable: Mosquera Corral, Anuska

(anuska.mosquera@usc.es / 881816779)

Facultade/Escola: Escola Técnica Superior de Enxeñaría (S)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: A auga, un ben prezado, contaminase cando a empregamos nos nosos fogares ou na industria. Para manter as nosas fontes naturais de auga en bo estado, debemos evitar que esta auga contaminada chegue ao medio ambiente. Isto faise nas Estacións Depuradoras de Augas Residuais (EDAR). Actualmente, ademais de purificar a auga, explórase a posibilidade de transformar algúns dos seus compostos orgánicos en produtos útiles. Entre estes está o coñecido gas metano, que se pode empregar para producir enerxía, e, actualmente en desenvolvemento, a produción de biopolímeros con propiedades similares aos plásticos convencionais derivados do petróleo. Polo tanto, a idea é transformar as augas residuais dun residuo nun recurso.

Observacións: Meses para impartir la charla de preferencia entre diciembre y febrero.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-050 - Volcáns e aneis: actores e testemuñas do clima que transformou sociedades

Profesorado responsable: García González, Ignacio

(ignacio.garcia@usc.es / 982822434)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Botánica

Resumo: As grandes erupcións explosivas teñen unha forte influencia sobre o clima da Terra, chegando a producir enormes cambios ao longo da historia. Estas catástrofes son recollidas por rexistros naturais, entre os que destacan os aneis de crecemento das árbores, que mediante a disciplina coñecida como dendrocronoloxía permiten reconstruír con precisión o clima do pasado. Nesta charla móstrase o mecanismo polo que os grandes volcáns explosivos modifican o clima e como se detectan nas árbores, facendo un percorrido ao longo do tempo desde o declive da civilización minoica ata o ano sen verán.

Observacións: Ningunha

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-051 - A historia escrita nos aneis das árbores

Profesorado responsable: García González, Ignacio

(ignacio.garcia@usc.es / 982822434)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Botánica

Resumo: Os aneis de crecemento das árbores varían segundo as condicións ambientais do sitio onde se formaron: son máis estreitos nos anos máis desfavorables para o crecemento, e máis anchos cando as condicións son boas. Deste xeito, árbores que crecen en áreas próximas son parecidos entre si, e van sendo máis diferentes a medida que as áreas están máis lonxe. Isto fai que sexa posible obter series de aneis, denominadas series dendrocronolóxicas, que poden ser encaixadas unhas con outras, e así construír secuencias cada vez máis longas. As aplicacións destas técnicas son moi útiles en múltiples disciplinas, porque a árbore é como unha caixa negra que vai rexistrando os acontecementos ao longo da súa vida. Nesta charla mostraranse as principais utilidades, que abranguen desde comprender o crecemento das árbores, as respostas ao clima e a dinámica forestal, incendios forestais ou pragas de insectos. Tamén se falará das moitas aplicacións en investigación histórica, mediante a datación de obxectos de madeira, edificios antigos e xacementos, e a súa importancia para reconstruír procesos xeolóxicos

Observacións: Ningunha

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-055 - Sabemos o impacto ambiental do que comemos?

Profesorado responsable: Sainz Osés, María Jesús

(mj.sainz@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Producción Vexetal e Proxectos de Enxeñaría

Resumo: O aumento extremadamente rápido da poboación mundial durante o século XX determinou unha maior demanda de alimentos de orixe vexetal e animal, que persiste no século XXI. A investigación e o desenvolvemento tecnolóxico levaron a unha intensificación da agricultura, que conseguiu espectaculares incrementos nos rendementos dos cultivos. A demanda de produtos animais satisfíxose a través de fortes cambios na produción gandeira, que pasou de ser unha produción a pequena escala, a miúdo baseada en ruminantes, a unha produción intensiva, e cada vez en maior medida industrial. A intensificación da agricultura e os cambios nos sistemas de produción gandeira xeraron importantes impactos negativos no medio ambiente: emisións de gases asociados ao efecto invernadoiro, contaminación da auga, alto consumo de enerxía, auga e outros recursos naturais, deforestación, erosión e degradación de solos, e diminución da biodiversidade. É necesario tomar conciencia destes impactos para deseñar e aplicar cambios que permitan conseguir alimentos sustentables e saudables e, ao mesmo tempo, protexer o planeta no futuro.

Observacións: A charla impartirase no segundo semestre do curso académico 2025-2026 (a partir da terceira semana de febreiro de 2026)

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-056 - Lingua e cultura de Valdeorras a través da fraseoloxía

Profesorado responsable: Estévez Rionegro, Noelia

(noelia.rionegro@usc.es / 982821036)

Facultade/Escola:Facultade de Formación do Profesorado (L)

Departamento universitario: Didácticas aplicadas

Resumo: O obxectivo da charla é achegar refráns, frases feitas e outras unidades fraseolóxicas propias da fala de Valdeorras, a partir das cales se poden explicar tanto os trazos lingüísticos do dialecto valdeorrés como a idiosincrasia e cultura da comarca.

Observacións: Só comarca de Valdeorras

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-058 - Do instituto ao quirófano. O camiño para te converteres en médico.

Profesorado responsable: González Vinagre, Salustiano

(salustiano.gonzalez.vinagre@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Medicina e Odontoloxía (S)

Departamento universitario: Cirurxía e Especialidades Médico-Cirúrxicas

Resumo: Charla informativa, explicativa e motivadora sobre os estudos de Medicina. Abórdase o percorrido desde o ensino medio ata a práctica clínica, destacando a vocación, a formación universitaria e os retos da profesión médica.

Observacións: Colexios/institutos de Porto do Son, Ribeira ou Santiago de Compostela.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-060 - A produción gandeira é compatible coa saúde da poboación e do planeta?

Profesorado responsable: Muíño Otero, Rodrigo

(rodrigo.muino.otero@usc.es / 982822643)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: Dende a metade do século XX e ata a actualidade, a sociedade urbana, afastada do campo e da gandería, comezou a experimentar cos animais unha nova relación, un “sentir” que levou a clase política a lexislar neste senso, promulgando leis de benestar animal e máis recentemente lexislación que protexe os dereitos dos animais, co visto e prace dunha inmensa maioría da sociedade, e que persoalmente vexo axeitado no contexto actual no que vivimos. Agora ben, é necesario encontrar un equilibrio entre os dereitos dos animais e as necesidades alimentarias, porque a poboación mundial segue en crecemento e é necesario alimentarse cunha dieta equilibrada e variada, xa que somos omnívoros. Polo tanto, o debate está servido: por un lado os que apostan pola alimentación variada formada por carnes, peixe, lácteos, froitas, verduras, legumes, etc, e polo outro os defensores do consumo de vexetais prescindindo das ganderías como produtoras de alimentos de orixe animal. Esta última é unha corrente que está de moda e con presenza constante nos medios de comunicación, difundindo titulares que desprezan o consumo de alimentos de orixe animal, utilizando dogmas que asumen como verdades absolutas e que non foron contrastadas. Hoxe en día é preciso máis que nunca argumentar con datos científicos e reais fronte a mensaxes que deprecian os gandeiros e as súas granxas e que inundan as redes sociais pero que van calando na sociedade, e poden poñer en perigo a supervivencia de miles de familias que viven no rural e que son produtores de alimentos, para autoconsumo e para alimentar a grandes urbes. E necesario facer pedagogía, de aí a necesidade de dar a coñecer á futura sociedade a importancia que sempre tivo o rural e as explotacións agrícolas e gandeiras como ferramentas para dar de comer á sociedade preservando o noso planeta.

Observacións: Como máximo un charla por semana. Prefiro a mañán. Prefiro empezar a impartilas a partir de xaneiro

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-065 - Explorando o futuro: Medicina

Profesorado responsable: Gándara Cortés, Marina

Cuevas Álvarez, Juan Bautista

(marina.gandara.cortes@usc.es

jb.cuevas@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Medicina e Odontoloxía (S)

Departamento universitario: Ciencias Morfolóxicas

Resumo: Explorar o futuro da carreira de medicina e das súas saídas profesionais.

Responder a todas as inquietudes dos candidatos a estes estudos.

Observacións: Sen condicións

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-066 - Terra, tempo e xente: introdución á paisaxe histórica

Profesorado responsable: Baliñas Pérez, Carlos

(carlos.balinas@usc.es / 982 824 727)

Facultade/Escola:Facultade de Humanidades (L)

Departamento universitario: Historia

Resumo: Na actualidade (Antropoceno) virtualmente toda paisaxe é froito da intervención humana sobre o medio. Como consecuencia, a paisaxe é unha testemuña da historia da humanidade que a habitou. Esta charla pretende introducir ó alumnado de ensino medio nos métodos e técnicas de interpretación, investigación e posta en valor da paisaxe humanizada, con referencia especial ó caso de Galicia.

Observacións: Venres, en horario de mañá (no primeiro trimestre é posible tamén algún mércores, previo acordo). Provincias de Lugo e Coruña, preferiblemente (o traxecto de ida e volta non pode superar as tres horas).

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-069 - Por qué a xente moza debería poder votar a partir dos 16 ou 17 anos?

Profesorado responsable: Lois González, Marta Irene

(martairene.lois@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias Políticas e Sociais (S)

Departamento universitario: Ciencia Política e Socioloxía

Resumo: Esta charla ten por obxectivo ten preguntarnos polo dereito ó voto dos mozos e mozas de 16 e 17 anos. Por que deberían poder votar? Por que paga a pena preguntarnos pola súa voz e as inxedanzas de futuro dos e das adolescentes?

A democracia implica, entre outros valores sinalados, inclusión política, participación efectiva, acceso a fontes plurais e alternativas de información, igualdade e debate público. A democracia precisa de cidadanía crítica e autónoma que se sinta parte da toma de decisións. Neste marco abordaranse os argumentos a favor da posibilidade do dereito ó voto antes dos 18 anos.

Observacións: Martes/ de xaneiro a maio

Horario: preferiblemente pola mañá

Distancia máxima: 30Km

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-070 - Conservación da biodiversidade das praias galegas: un exemplo coa píllara das dunas (*Charadrius alexandrinus*)

Profesorado responsable: Domínguez Conde, Jesús

Vidal Malde, María José

(jesus.dominguez@usc.es

mariajose.vidal@usc.es / 881813268/881813242)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Zooloxía, Xenética e Antropoloxía Física

Resumo: O ecosistema praia alberga unha ampla variedade de especies de flora de fauna, algunhas delas con estados de conservación desfavorables.

Abórdase un exemplo de como mellorar a conservación deste ecosistema, é dicir, dos valores naturais que o compoñen, a través do estudo e da aplicación de medidas de xestión e de conservación da Píllara das dunas (*Charadrius alexandrinus*), ave limícola ameazada nidificante nas praias do litoral galego.

Observacións: Charlas a impartir preferentemente entre setembro de 2025 e marzo 2026

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-071 - Importancia do veterinario na sociedade

Profesorado responsable: Quintela Arias, Luis Ángel

(luisangel.quintela@usc.es / 982822605)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: Na maior parte da sociedade, hai un descoñecemento da importancia do veterinario para a saúde humana. Cada día máis, o veterinario asóciase co "médico de mascotas", porén, o seu traballo vai moito máis alá e resulta determinante para a saúde das persoas. Esta charla pretende explicar todos os campos nos que traballan os veterinarios e a súa importancia para as persoas e os animais.

Observacións: De enero a mayo

Mañana o tarde

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-075 - Ledes: luces e sombras

Profesorado responsable: González García, Miguel Ángel

(miguelangel.gonzalez@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Preténdese explicar o funcionamento dos leds e a súa utilización na iluminación. Non se afondará no funcionamento electrónico, senón nas súas características lumínicas e as implicacións no deseño de instalacións, calidade cromática, aforro enerxético, precaucións, etc.

1. Explicación intuitiva dos conceptos de lonxitude de onda, reprodución cromática e temperatura de cor.

2. Breve historia dos leds: como que 118 anos?

3. Como funciona: o reto de conseguir a luz branca

4. Consumo enerxético: que marabilla!

5. Pero... non hai inconvenientes?

Poderemos tamén destripar unha lámpada led de uso doméstico e ver o seu funcionamento.

Observacións: Provincias de A Coruña e Lugo

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-077 - A pel da Terra

Profesorado responsable: Pontevedra Pombal, Xabier

(xabier.pombal@usc.gal / 881813238)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Edafoloxía e Química Agrícola

Resumo: A Pel da Terra guiarate polo solo, pel viva do planeta: da microfauna á química que nutre as plantas. Verás como a investigación con perfís, sensores e ADN do solo revela microorganismos que crean bioprodutos, limpan contaminación, melloran colleitas e fortalecen a soberanía alimentaria nun clima cambiante.

Observacións: O calendario das charlas estará só condicionado polo meu calendario docente. Teño máis dispoñibilidade a partires de xaneiro. Sen distancia máxima.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-080 - A importancia do Campus de Lugo na economía provincial

Profesorado responsable: Fernández Méndez, Diana

(di.fernandez.mendez@usc.es / extensión 24439)

Facultade/Escola:Facultade de Administración e Dirección de Empresas (L)

Departamento universitario: Fundamentos da Análise Económica

Resumo: A universidade é unha institución que desempeña un papel fundamental no desenvolvemento económico e social do territorio no que se asenta, xa que provoca un conxunto de efectos, tanto directos como indirectos, na súa contorna máis próxima e en múltiples esferas. O obxectivo desta charla é dar a coñecer o impacto económico do Campus de Lugo na economía provincial en termos de produción, renda e emprego.

Observacións: Horario de mañá.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-082 - A contaminación dos seres vivos no tempo do Cambio Global

Profesorado responsable: Aboal Viñas, Xesús Ramón

(jesusramon.aboal@usc.es / 8818133111)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioloxía Funcional

Resumo: No tempo do cambio global, comprender como a contaminación afecta os seres vivos é unha necesidade. Entender como e canto entra nos seres vivos, onde van eses contaminantes e como lles afecta é de vital importancia. a biomonitorización emerxe como unha ferramenta que contesta a estas preguntas e permite a toma de medidas necesarias.

Observacións: Sen condicións específicas.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 8

Código/Título: ChT-084 - Científicos ou pitonisos? A predición en economía

Profesorado responsable: Bande Ramudo, Roberto

(roberto.bande@usc.es / 982 824400)

Facultade/Escola:Facultade de Administración e Dirección de Empresas (L)

Departamento universitario: Fundamentos da Análise Económica

Resumo: Que diferencia as predicións feitas polos economistas daquelas que fan os pitonisos? Nesta charla preséntanse os fundamentos da predición en economía, baseados no método científico, para diferenciala da predición realizada por aquelas persoas que adoitan sair nos medios de comunicación, pero que carecen de rigurosidade científica.

Observacións: Preferiblement horario de mañá.

Provincias de Lugo e A Coruña (120 kilómetros de desprazamento como máximo)

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-086 - A maxia de ensinar e aprender: gustaríache ser mestre ou mestra?

Profesorado responsable: Gómez André, María Eugenia

(meugenia.gomez@usc.es / 982821005)

Facultade/Escola:Facultade de Formación do Profesorado (L)

Departamento universitario: Pedagogía e Didáctica

Resumo: Comenzaríase explicando a importancia do papel que cumpren na sociedade os mestres e mestras de educación infantil e primaria, buscando unha conexión co alumnado. A continuación, explicaríaase o que é a vocación de ensinar, as principais funcións que desempeña un docente, as cualidades que son precisas para exercelas e as luces e sombras da profesión.

Observacións: A charla poderíase impartir dende outubro a maio, en horario de mañá ou tarde.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-087 - Código verde: Os nutrientes e a eutrofización como a gran ameaza ambiental do noso tempo

Profesorado responsable: Beceiro Cillero, Iñaki

(inaki.beceiro.cillero@usc.es / 881816042)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Edafoloxía e Química Agrícola

Resumo: O N e o P son elementos chave para o desenvolvemento do mundo natural e humano. Porén o seu emprego abusivo polos seres humanos leva a súa liberación ó medio, xurdindo desequilibrios ecolóxicos que causan fenómenos de eutrofización. Este fenómeno pouco coñecido é un dos maiores riscos ambientais e de saúde pública do mundo actual, sendo tan poderoso que contribuíu á modificación do clima planetario no pasado.

Observacións: Preferentemente xoves e venres. En horario de mañá (en casos concretos pódese negociar horarios de tarde). Limitación de distancia á Comunidade Autónoma de Galicia, con preferencia por lugares a >200 km de Santiago de Compostela (aínda que non limitado a

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego;Inglés

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-092 - Do laboratorio ao prato: innovación e futuro na ciencia dos alimentos

Profesorado responsable: Cazón Díaz, Patricia

(patricia.cazon.diaz@usc.es / 982822419)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Química Analítica, Nutrición e Bromatoloxía

Resumo: A ciencia e a tecnoloxía tamén transforman o mundo da alimentación. Nesta charla descubriremos como a investigación axuda a crear alimentos máis seguros, sostibles e adaptados ao que necesitamos, empregando solucións innovadoras baseadas en ingredientes naturais e coñecemento científico.

Observacións: Disponibilidade xeográfica: cidade de Lugo (distancia máxima 50 km), cidade de A Coruña (distancia máxima 50 km)

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 8

Código/Título: ChT-093 - O futuro sustentable: explorando os materiais biodegradables

Profesorado responsable: Cazón Díaz, Patricia

(patricia.cazon.diaz@usc.es / 982822419)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Química Analítica, Nutrición e Bromatoloxía

Resumo: Nesta charla exploraremos os materiais biodegradables e o seu impacto no futuro sustentable. Analizaremos que son, os seus beneficios ambientais, exemplos e innovacións actuais. Reflexionaremos sobre como, a nivel individual e comunitario, podemos promover o seu uso para protexer o medio ambiente e reducir a contaminación.

Observacións: Disponibilidade xeográfica: cidade de Lugo (distancia máxima 50 km), cidade de A Coruña (distancia máxima 50 km)

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 10

Código/Título: ChT-094 - Uso das ferramentas moleculares na rastrexabilidade dos produtos da pesca e acuicultura

Profesorado responsable: Rey Méndez, Manuel

González Henríquez, Nieves Elvira

(manuel.rey.mendez@usc.es

nieves.gonzalez.henriquez@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioquímica e Bioloxía Molecular

Resumo: A identificación mediante técnicas moleculares dos produtos da pesca e acuicultura, tanto procesados como en fresco, permite non só determinar correctamente a especie en concreto, senon tamén localizar a súa orixe. A obtención e procesamento da información contida no ADN dun organismo constitúe o soporte sobre o cal se dan solucións a problemas suscitados en diversas áreas de investigación (evolución, ecoloxía, bioloxía mariña, acuicultura e alimentación) e ten gran valor para os xestores da pesca e conservación, autoridades de control e industria:

- Elaborar hipóteses acerca das relacións evolutivas entre taxons.
- Estudar o nivel de fluxo xénico e a estrutura poboacional dentro dunha especie.
- Elaborar protocolos de identificación de especies a partir de mostras biolóxicas dun individuo.
- Xestión de recursos pesqueiros (pesca ilegal, rastrexabilidade, determinación e xestión de stocks, bioloxía das especies, catalogación xenética).
- Xestión de explotacións en acuicultura (selección de reprodutores, escapes de especies cultivadas ao medio mariño, detección de organismos asociados a enfermidades).

Observacións: Non hai condicións, serve calqueira día, hora e distancia.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-095 - Aplicación das técnicas moleculares na conservación e a xestión da biodiversidade

Profesorado responsable: Rey Méndez, Manuel

González Henríquez, Nieves Elvira

(manuel.rey.mendez@usc.es

nieves.gonzalez.henriquez@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioquímica e Bioloxía Molecular

Resumo: A preservación da diversidade xenética é un factor esencial nas estratexias da conservación. A análise comparativa das secuencias de ADN permite realizar:

- Estudos da bioloxía das especies.
- Caracterización e identificación taxonómica da biodiversidade.
- Estimación da orixe xeográfica dos organismos.
- Construción de filoxenias moleculares para avaliar as relacións entre organismos, seleccionar as unidades e as prioridades de conservación.
- Acadar un certo poder predictivo sobre os cambios que afectan negativamente a biodiversidade (especies invasoras, perda de variabilidade xenética das poboacións etc.).

Observacións: Non hai condicións, serve calqueira día, hora e distancia.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-098 - A enxeñaría civil máis aló da construción

Profesorado responsable: Núñez Temes, Carlos

(carlos.nunez.temes@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Tradicionalmente asociamos a enxeñaría civil co sector da construción, pensando en grandes obras de infraestruturas do transporte ou operacións urbanísticas, pero é importante destacar outros ámbitos de actuación básicos para a sociedade: a seguridade viaria, a mobilidade, o abastecemento, a depuración de augas, as enerxías renovables...

Observacións: Non hai

Idioma en que se imparte: Galego;Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-099 - A xeotecnia ou o porqué (normalmente) non caen as estruturas

Profesorado responsable: Núñez Temes, Carlos

(carlos.nunez.temes@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: A xeotecnia é a rama da enxeñaría que estuda o comportamento dos solos como parte das infraestruturas. Tras unha breve explicación dos fundamentos de que se parte, describíense as principais obras xeotécnicas: muros, noiros, cimentacións, túneles... e coméntanse casos famosos de patoloxía xeotécnica: a Torre de Pisa, a subsidencia de México DF, etc.

Observacións: Non hai

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-100 - A escavación de túneles en zonas urbanas: métodos, problemas e solucións

Profesorado responsable: Núñez Temes, Carlos

(carlos.nunez.temes@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Os túneles son as obras máis complexas da enxeñaría e cando escavamos en áreas urbanas, nas que poden causar danos de grande importancia, é preciso ter en conta moitos factores.

O emprego de tuneladoras permite aumentar a seguridade e o control dos movementos que se producen no terreo, pero en moitas ocasións non é abondo e hai que recorrer a tratamentos do terreo.

Observacións: Non hai

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-102 - Como se relaciona o noso corpo co seu medio ambiente?

Profesorado responsable: Mancebo Seoane, María José

(maria.mancebo@usc.es / 881814926)

Facultade/Escola:Facultade de Farmacia (S)

Departamento universitario: Fisioloxía

Resumo: Os sistemas sensoriais son organizacións morfofuncionais do sistema nervioso que nos permiten captar e procesar unha gran variedade de sinais/estímulos procedentes do medio externo e do noso propio corpo, obtendo así información sobre os cambios que se producen tanto externa como internamente.

A partir das diferentes sensacións lánzanse unha serie de respostas motrices, condutuais e protectoras que aseguran a nosa supervivencia e adaptación ao medio.

Parte desa información sensorial tamén é usada polo noso cerebro como unha forma de aprendizaxe, memoria e procesamento de emocións, contribuíndo así á nosa relación cun ambiente en constante cambio e desafiante.

Observacións: octubre-noviembre-diciembre

días y horario a confirmar. Preferencia por la mañana

distancia máxima 40 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-104 - E ti... sabes o que é un cetáceo galego?

Profesorado responsable: Alemañ Posadas, Nuria

(nuria.alemany@usc.es / 982822318)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Anatomía, Producción Animal e Ciencias Clínicas Veterinarias

Resumo: Moita xente non sabe que as augas galegas son ricas en mamíferos mariños, especialmente en cetáceos. Nesta charla presentaranse as especies de cetáceos máis habituais e os aspectos máis interesantes da súa anatomía e fisioloxía que lles permitiron a estes mamíferos conquistar o medio acuático.

Observacións: Distancia máxima: provincia de Lugo. Periodo do ano: de setembro a xaneiro (ambos incluídos).

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-105 - A necesidade de andar separando: procesos de separación na industria química

Profesorado responsable: Rodríguez Martínez, Héctor

(hector.rodriguez@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Técnica Superior de Enxeñaría (S)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: As operacións de separación están presentes na inmensa maioría dos procesos químicos industriais, xa sexa para a valorización de materias primas multicomponente, a purificación de compostos, etc.; e xogan un papel crucial na obtención de multitude de produtos e materiais que nos rodean na vida cotiá. Os modos de acometer as separacións desexadas son moi variados, e inclúen destilación, extracción, absorción... Preséntanse exemplos clásicos de utilización destas técnicas, así como a enxeñaría química como disciplina de referencia para a súa concepción e deseño.

Observacións: -

Idioma en que se imparte: Galego;Inglés

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-106 - Líquidos iónicos

Profesorado responsable: Rodríguez Martínez, Héctor

(hector.rodriguez@usc.es /)

Facultade/Escola: Escola Técnica Superior de Enxeñaría (S)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: Os líquidos iónicos son sales cunha baixa temperatura de fusión, que poden ser líquidos a temperatura ambiente e mesmo a temperaturas moi inferiores. Estas substancias adoitan presentar unha serie de características atractivas, como poden ser unha presión de vapor practicamente nula e unha gran capacidade de solvatación de solutos de natureza diversa. Isto permite a súa consideración como unha posible alternativa máis sostible aos disolventes orgánicos convencionais que se utilizan en cantidades inxentes en innumerables procesos na industria química, ou para o desenvolvemento de novos procesos con mellores prestacións. Tamén están en investigación outras potencialidades da tecnoloxía de líquido iónico, por exemplo o emprego directo do líquido iónico como un material vantaxoso ou a mellora das propiedades de principios activos farmacéuticos.

Observacións: -

Idioma en que se imparte: Galego ou ingles

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-107 - O desafío dos contaminantes de preocupación emerxente no medio acuático

Profesorado responsable: Rodil Rodríguez, M^a del Rosario

Castro Varela, Gabriela

Méndez Martínez, Sandra

Riveiro Rodríguez, Iago

(rosario.rodil@usc.es

gabriela.c.varela@usc.es

sandramendez.martinez@usc.es

iago.riveiro.rodriguez@usc.es

/ 881816035)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Analítica, Nutrición e Bromatoloxía

Resumo: Nesta charla tentaremos dar resposta a varias cuestións relacionadas coa presenza dos contaminantes de preocupación emerxente nas nosas augas: Que tipos de compostos son? Como chegan ás nosas augas? Como poden eliminarse do ciclo da auga? Cales poden ser os seus efectos no medio ambiente e para a saúde humana?

Observacións: Distancia máxima de Santiago de Compostela: 100 km Preferiblemente polas mañás

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-108 - "Nanopartículas no océano: o lado oculto da nanotecnoloxía"

Profesorado responsable: López Mayán, Juan José

Domínguez González, Raquel

(juanjoselopez.mayan@usc.es

mraquel.dominguez@usc.gal /)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Analítica, Nutrición e Bromatoloxía

Resumo: A nanotecnoloxía ofrece vantaxes, pero tamén riscos. As nanopartículas chegan aos mares e poden acumularse en peixes e mariscos, afectando ata á saúde humana. Nesta charla veremos como protexer os ecosistemas mariños e usar a nanotecnoloxía de forma responsable.

Observacións: Teño prioridade por charlas a partir do segundo trimestre do curso, en horario de mañás.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-109 - Máis aló da clínica: unha mirada á investigación do sentido do olfacto

Profesorado responsable: Ortiz Leal, Irene

(irene.ortiz.leal@usc.gal / 982822337, 647125689)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Anatomía, Produción Animal e Ciencias Clínicas Veterinarias

Resumo: Esta charla explora o fascinante mundo do olfacto e o gusto, os sentidos máis antigos e conectados directamente coas nosas emocións e recordos. A través do estudo do sistema olfativo, demóstrase como os animais —e os humanos— poden detectar unha enorme variedade de cheiros, grazas a millóns de receptores e unha gran diversidade xenética. Pero máis aló do sensorial, o olfacto ten aplicacións científicas e tecnolóxicas clave: desde detectar enfermidades a través do cheiro, ata desenvolver narices electrónicos ou identificar compostos en alimentos e medicamentos.

A investigación neste campo, onde tamén traballan profesionais veterinarios, resulta esencial. Os veterinarios non só curan animais en clínicas: tamén participan en proxectos de xenética olfativa, biotecnoloxía, análise sensorial, seguridade alimentaria e desenvolvemento de tecnoloxías aplicadas ao diagnóstico, ao comportamento animal ou ao márketing sensorial. Esta charla convida os estudantes a descubrir como a veterinaria pode ir moito máis alá da consulta, abrindo portas á ciencia, a innovación e a investigación aplicada.

Observacións: Todo. Posibilidade de cambio de día por coincidencia con impartición de sesións prácticas en la facultad

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-110 - A economía azul para o futuro das zonas costeiras

Profesorado responsable: Piñeiro Antelo, María de los Ángeles

Piñeira Mantiñán, María José

(manxeles.pineiro@usc.es

mariajose.pineira@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Xeografía

Resumo: A ordenación do espazo marítimo e litoral ven cobrando cada vez máis importancia nas últimas décadas, debido ao aumento da intensidade de uso dos océanos e á necesidade do seu uso e xestión sustentables. A economía azul precisa dunha planificación territorial eficiente para evitar conflitos entre actividades económicas, e para garantir que os beneficios económicos do mar sexan sustentables no tempo e compatibles coa conservación ambiental.

A procura dun equilibrio entre aproveitamento económico, protección ambiental, e regulamentos de uso fai que sexa necesario coordinar esforzos e buscar canles de aproximación entre as administracións e as comunidades litorais. Este é o fundamento desta charla, que se orienta en especial en resaltar as potencialidades que o Grao en Xeografía e Ordenación do Territorio ten para a formar profesionais en xestión planificada das zonas costeiras e marítimas, que traballen para evitar a sobreexplotación do mar e minimizar os impactos sobre os ecosistemas. Máis información en xeografia.gal

Observacións: Preferentemente serán impartidas os venres, en horario de mañá. Aínda que existe a posibilidade de acordar outro día da semana.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-111 - Aplicacións e potencialidades profesionais dos sistemas de información xeográfica (SIX)

Profesorado responsable: Piñeira Mantiñán, María José

Piñeiro Antelo, María de los Ángeles

(mariajose.pineira@usc.es

manxeles.pineiro@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Xeografía

Resumo: Os sistemas de información xeográfica (SIX) teñen grandes potencialidades para a inserción profesional nos campos da ordenación do territorio, na prevención de riscos naturais, xestión de redes, ou diagnóstico de desigualdades sociais. Este é o fundamento desta charla, que se orienta en especial en resaltar as potencialidades que o Grao en Xeografía e Ordenación do Territorio ten para a formar profesionais en SIX, que traballen para solventar problemas de natureza territorial . Máis información en xeografia.gal

Observacións: Farase unha breve interacción co alumnado, preferiblemente en aula de informática

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-113 - Xeografía en acción: taller de cartografía humanitaria a través dun SIX

Profesorado responsable: Cidrás Fernández, Diego

(diego.cidras.fernandez@usc.es / (8818)12625)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Xeografía

Resumo: A Xeografía non só ten a encomenda de comprender mellor o mundo, senón tamén de contribuír á súa mellora. Neste sentido, as tecnoloxías de información xeográfica ofrecen unha ponte entre o local e o global, permitindo actuar sobre desafíos afastados e, moitas veces, invisibilizados. Esta charla-taller, destinada a alumnado de secundaria ou bacharelato, ten como obxectivos, por unha banda, introducir o papel dos Sistemas de Información Xeográfica (SIX) nos estudos de Xeografía e, por outra, realizar unha pequena aproximación práctica. Para isto, somerxerémonos nun proxecto colaborativo de cartografía humanitaria baseado en OpenStreetMap. Deste xeito, procurarase que o alumnado experimente de primeira man o impacto e a utilidade social da Xeografía a través das súas técnicas de traballo. [Máis información en xeografia.gal]

Observacións: Precísase equipo informático (mínimo un por cada dous alumnos). Taller deseñado para sesións de 50 minutos, ampliáveis. Ofrécese os venres pola mañá, con prioridade. Outras opcións horarias, a valorar co docente. Desprazamentos preferentes ata 75 km ou 1h

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-114 - Observando as partículas máis enerxéticas do universo

Profesorado responsable: Parente Bermúdez, Gonzalo

(gonzalo.parente@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Física (S)

Departamento universitario: Física de Partículas

Resumo: A astronomía estivo tradicionalmente ligada á detección de luz e outros tipos de radiación electromagnética, pero na actualidade os avances tecnolóxicos están permitindo desenvolver experimentos cos que observar o cosmos a través doutros mensaxeiros distintos: as ondas gravitacionais, os neutrinos, os fotóns e os raios cósmicos de moi alta enerxía. Estes últimos, dos que falarei, aínda que se sabe que son protóns e núcleos atómicos, teñen unha orixe descoñecida.

Nesta palestra explicarei como detectamos os raios cósmicos co observatorio xigante Pierre Auger, situado na Arxentina, no que participa a Universidade de Santiago de Compostela e que leva xa case 20 anos de pescuda do firmamento de partículas. Mostrarei a importancia de observar estas partículas, non só para saber que son e de onde veñen, senón tamén para estudar as interaccións fundamentais entre os constituíntes da materia a enerxías que na actualidade son imposibles de acadar en laboratorio.

Observacións: Meses de Novembro a Marzo. Debido ao tipo de material e contidos que se presentan, o tempo recomendable da charla é de como mínimo 1 h e 15 min.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-115 - O futuro, ou é rural ou non será

Profesorado responsable: Outeiro Iglesias, Mario

(mario.outeiro@usc.gal / 982821051)

Facultade/Escola:Facultade de Formación do Profesorado (L)

Departamento universitario: Didácticas aplicadas

Resumo: Despois de décadas de políticas desenvolvidas de costas ao rural esta ampla zona do espazo xeográfico galego segue en pé demostrando unha elevada resiliencia. As gañas de vivir experiencias máis saudables e en contacto coa natureza están a facer que moita xente se anime retornar ao medio rural para emprender proxectos respectuosos coa cultura local e baseados na sostibilidade.

Ao mesmo tempo, a mocidade rural galega deixou de ver o seu lugar de nacemento como algo atrasado e sen futuro e son moitos os que deciden quedar para comezar novos proxectos ou reformular os herdados das anteriores xeracións.

O mundo rural ten moito futuro na produción de alimentos, se non queremos depender exclusivamente do exterior, de materias primas, de produtos manufacturados con selos de calidade pero tamén de lecer e saúde. A nosa terra só terá futuro se o rural segue con vida.

Nesta charla falaremos dos inxustos prexuizos do pasado pero centrarémonos nas potencialidades que o espazo rural ofrece ás novas xeracións a nivel persoal e laboral, sendo apta para todo o alumnado galego, independentemente de onde viva.

Observacións: Distancia máxima: 100 km de Lugo.

Día e hora: a determinar co centro educativo.

Duración: estimo que a sesión durará en torno a 60-80 minutos e, a continuación, pode haber un tempo de intervencións, consultas, etc.

Necesidades: ordenador e un canón (para

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-116 - Gandería de precisión = realidade ou ciencia ficción?

Profesorado responsable: Roca Fernández, Ana Isabel

(anai.roca@usc.es / 982822415)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Anatomía, Producción Animal e Ciencias Clínicas Veterinarias

Resumo: A charla estará destiñada a coñecer as principais innovacións tecnolóxicas existentes en gandería de precisión. Nela abordaranse diferentes tecnoloxías coas cales facilitar o coidado dos animais, aumentar a eficiencia produtiva do gando, controlar a súa saúde, garantir o seu benestar, reducir o seu impacto ambiental e mellorar a xestión das granxas.

Observacións: A data exacta de execución será acordada entre o centro de secundaria e a persoa responsable da charla dependendo da dispoñibilidade de ambos.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-118 - As Pedagogías Creativas do Lugar

Profesorado responsable: Freire Pérez, Estella

Blanco Mosquera, Vicente

Cidrás Robles, Salvador

(estela.freire@usc.es

vicente.blanco@usc.es

salvador.cidras@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Formación do Profesorado (L)

Departamento universitario: Didácticas aplicadas

Resumo: Un dos nosos principais compromisos como docentes é poñer en valor o contexto do noso alumnado, prestando especial atención aos contornos rurais. Nas últimas décadas, o cambio na relación co territorio, especialmente nestas zonas, debido ao éxodo cara ás cidades, provocou unha perda das estruturas tradicionais e do coñecemento local sobre o que acontece e o que aconteceu ao noso arredor. Isto xera unha desconexión, especialmente entre as xeracións máis novas, moitas veces desorientadas e afastadas das súas raíces culturais e sociais. Como artistas e docentes na facultade de formación do profesorado en Lugo, apostamos pola incorporación dun enfoque pedagóxico na práctica educativa, co fin de mitigar os efectos dos currículos neoliberais, estandarizados e descontextualizados. Este enfoque pedagóxico, que denominamos Educación Creativa Baseada no Lugar (Freire, Blanco, Cidrás, 2024), sitúa os procesos creativos e a memoria do lugar como ferramentas principais para traballar alternativas de resistencia desde unha perspectiva crítica e emancipadora. Ten como obxectivo recuperar a memoria e a herdanza compartida do territorio, poñendo en valor os contextos rurais. Para iso, é fundamental a xeración de interaccións reais que faciliten o contacto entre experiencias interxeracionais, trasladando os conceptos clave das culturas e saberes tradicionais ao contexto educativo contemporáneo. Unha educación baseada nestes principios pode ser profundamente transformadora. É consciente dos desafíos da nosa realidade compartida e traballa activamente para xerar cambios, priorizando o dereito dos nenos e nenas a comprender e habitar de forma crítica o espazo que os rodea. Propoñemos que o sistema educativo garanta a transferencia entre a aula e o contexto, consolidando un sentido colectivo de pertenza que valore o patrimonio do lugar e fomente a conciencia sobre a transformación dos espazos nos que vivimos.

Observacións: Institutos de zonas rurais dos arredores de Santiago e Lugo. Primeiro cuadrimestre en horario de mañá.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-121 - Seguindo as trazas dos quarks no LHC: materia e antimateria

Profesorado responsable: Adeva Andany, Bernardo

(bernardo.adeva@usc.es / 881813986)

Facultade/Escola:Facultade de Física (S)

Departamento universitario: Física de Partículas

Resumo: Introdúcese a fenomenoloxía dos quarks e da antimateria, utilizando referencias como a estrutura atómica, a radioactividade natural, os tipos de enerxía, ou os dispositivos médicos como o PET. Expóñense ideas xerais sobre a cosmoloxía, o papel do baleiro, as contribucións dalgúns grandes físicos, e sobre a realización de experimentos en aceleradores de partículas. Relátanse algúns logros acadados pola USC no experimento de antimateria LHCb do CERN, desde a súa proposta en 2000 ata a actualidade. O relator dirixiu o Grupo de Física de Altas Enerxías do IGFAE (GAES) no período 1993-2013.

Observacións: ninguna condición

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-128 - Metais en medicina, un punto de vista químico

Profesorado responsable: Lucio Martínez, Fátima

(mariadefatima.lucio.martinez@usc.es / 881814442)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Inorgánica

Resumo: A charla propón unha viaxe dende o concepto máis abstracto do que é un elemento metálico ata as súas aplicacións actuais no campo da medicina. O enfoque químico pretende amosar toda a investigación detrás dos recentes avances médicos e que comprendan como a química básica é fundamental para xerar novas solucións a problemas cada vez máis difíciles.

Observacións: Podo impartir a charla a partir do mes de Xaneiro de 2026. En principio teño disponibilidad horaria, podería ser en horario de mañá e de tarde. A distancia máxima á que podo ir sería duns 140 km ao redor de Santiago.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-129 - "O lado escuro da forza": mola ser arquivista ou arquivista!

Profesorado responsable: Fernández Suárez, Gonzalo Francisco

(gonzalofrancisco.fernandez@usc.es / 628120831)

Facultade/Escola:Facultade de Humanidades (L)

Departamento universitario: Historia

Resumo: Nesta charla tratarase de explicarlle ao alumnado en que consiste a profesión de arquivista/o, que coñecementos se requiren, as competencias que se adquiren con ela e o amplo e variado abano de saídas laborais, ademais de expoñer o caso dalgúns/has alumnos/as da Facultade de Humanidades que exercen hoxe en día como tales.

Observacións: Preferentemente os venres, se ben en función da dispoñibilidade podo adaptarme a outros posibles días. En horario de tarde, se ben, como xa dixen, podo adaptarme. Non teño unha distancia máxima, se ben teño unha preferencia polos centros docentes da costa

Idioma en que se imparte: Galego;Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 10

Código/Título: ChT-130 - A xestión cultural: un sector profesional emerxente e unha oportunidade de empregabilidade

Profesorado responsable: Fernández Suárez, Gonzalo Francisco

(gonzalofrancisco.fernandez@usc.es / 628120831)

Facultade/Escola:Facultade de Humanidades (L)

Departamento universitario: Historia

Resumo: Nesta charla trátase de explicarlle ao alumnado que é a "xestión cultural", que coñecementos se requiren, as competencias que se adquiren con ela e o amplo e variado abano de saídas laborais que ten, en especial, para o alumnado do bacharelato artístico, de artes e ciencias humanas e sociais.

Observacións: Preferentemente os venres, se ben en función da dispoñibilidade podo adaptarme a outros posibles días. En horario de tarde, se ben, como xa dixen, podo adaptarme. Non teño unha distancia máxima, se ben teño unha preferencia polos centros docentes da costa

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-132 - Ver ben para aprender mellor: saúde visual na era dixital

Profesorado responsable: García Porta, Nery

Rendo González, Sofía

(nery.garcia.porta@usc.es

sofia.rendo.gonzalez@usc.es / 881813530)

Facultade/Escola:Facultade de Óptica e Optometría (S)

Departamento universitario: Física Aplicada

Resumo: 1.Que pasa se non corríxes un problema visual?

Erros refractivos e importancia das revisións visuais periódicas.

2.Que é a fatiga visual dixital?

Consecuencias a longo prazo: fatiga ocular, visión borrosa, dor de cabeza

3.Filtros e tecnoloxía.

Apps e configuracións para reducir a fatiga visual.

4.Hábitos saudables.

Regra 20-20-20, postura, iluminación e distancias recomendadas.

Observacións: Disponibilidade limitada nos meses de setembro, outubro, maio e xuño.

Prioridade a centros que están a 1h ou menos de Santiago.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-133 - Modificación Genética de Plantas: del Neolítico al siglo XXI

Profesorado responsable: Sampedro Jiménez, Javier

(javier.sampedro@usc.es / 881813113)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioloxía Funcional

Resumo: Desde o inicio da agricultura, os humanos modificaron o xenoma das plantas para crear as variedades actuais de cultivos. A selección de mutacións e a hibridación foron as principais ferramentas deste proceso durante miles de anos, inicialmente de forma accidental e progresivamente dun xeito máis planificado e sistemático, contribuíndo a unha explosión de produtividade agrícola no século pasado. Nas últimas décadas temos descuberto ferramentas para inserir novos xenes e editar o xenoma con precisión. Estas ferramentas abren a posibilidade de cambios radicais no metabolismo das plantas e na produtividade das colleitas, pero hai un forte debate sobre a súa aplicación.

Observacións: Distancia máxima 80 km

Idioma en que se imparte: Castelán;Inglés

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-134 - A eclipse solar total de 2026 na túa vila

Profesorado responsable: Andrade Baliño, Manuel

(manuel.andrade@usc.gal / 0)

Facultade/Escola:Facultade de Matemáticas (S)

Departamento universitario: Matemática Aplicada

Resumo: O 12 de agosto de 2026 producirase unha eclipse de Sol que será visíbel como total na metade nordeste da Galiza e como parcial no resto. Nesta charla explicarase por que se producen as eclipses, aprenderemos a observalas con seguridade e mostraremos como se verá desde a túa vila ou cidade.

Observacións: A partir de xaneiro de 2026

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-135 - Asteroides e meteoritos: o evento de Traspenna

Profesorado responsable: Andrade Baliño, Manuel

(manuel.andrade@usc.gal / 982823319)

Facultade/Escola:Facultade de Matemáticas (S)

Departamento universitario: Matemática Aplicada

Resumo: O 18 de xaneiro de 2021 un asteroide de case 3 toneladas chocou contra a atmosfera terrestre a 15 km/s na vertical das serras orientais. A enerxía liberada produciu unha colosal bola de fogo e un estrondo audíbel a ducias de quilómetros. O estudo científico deste evento, realizado na Área de Astronomía e Astrofísica da USC, permitiu calcular con precisión a traxectoria completa do chamado meteorito de Traspenna.

Observacións: A partir de xaneiro de 2026

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-138 - Xeografía, a carreira total: entre ciencias naturais e ciencias sociais

Profesorado responsable: García García, Horacio

Blanco Chao, Ramón

Valcárcel Díaz, Marcos

Costa Casais, Manuela

Vicente Liz, André

(horacio.garcia@usc.es

ramon.blanco@usc.es

marcos.valcarcel@usc.es

manuela.costa@usc.es / 881812551)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Xeografía

Resumo: O Grao de Xeografía experimentou cambios importantes cun renovado plan de estudos. A idea de "totalidade" da carreira de Xeografía radica no feito de que é a única do espectro académico actual que se nutre das ciencias naturais e da terra, por un lado, e das ciencias sociais e humanidades, polo outro. Este factor diferencial co que non contan outras carreiras é de gran relevancia no actual mundo globalizado no que é preciso ter unha visión holística e interconectada dos fenómenos. É **IMPORTANTE** dirixirnos non só aos alumnos e alumnas que cursan Bacharelato de Ciencias Sociais ou Humanidades, senón tamén a alumnos e alumnas con interese nas Ciencias da Terra, Ciencias Ambientais, Bioloxía ou Xeoloxía [Máis información en xeografia.gal].

Observacións: Preferentemente no primeiro semestre do ano, adaptándonos ao día que mellor conveña ao IES, se ben, os venres son días con menos carga docente na Universidade, aínda que no caso de Xeografía con saídas de campo. Non hai límite de quilómetros para o despra

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-139 - Plantas e animais, unha historia de convivencia

Profesorado responsable: Carrillo Barral, Néstor

(nestor.carrillo@usc.es / 881814971)

Facultade/Escola:Facultade de Farmacia (S)

Departamento universitario: Bioloxía Funcional

Resumo: Esta charla tratará de como os reinos animal e vexetal se adaptaron para convivir nun mesmo espazo, evolucionando para defenderse, colaborar e mesmo aproveitarse uns dos outros, Falaremos tamén de como a domesticación das plantas por parte do ser humano supuxo un cambio de paradigma nesta relación, e que relevancia tivo isto para ambas partes.

Observacións: Durante os meses de novembro e decembro as charlas terían que ser os venres ou en horario de tarde. O resto do curso os horarios son aínda difíciles de determinar, sería necesario falalo chegado o momento pero ofrecería toda a flexibilidade que me sexa p

Idioma en que se imparte: Galego;Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-140 - A comprensión oral e lectora a partir de columnas xornalísticas

Profesorado responsable: Fernández Vázquez, María del Mar

(mariadelmar.fernandez@usc.es / 881812010)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias da Educación (S)

Departamento universitario: Didácticas aplicadas

Resumo: Nesta charla abordarase a interpretación de xéneros discursivos do ámbito social coa finalidade de que o alumnado adquira as competencias oral e lectora, a través de columnas xornalísticas. Primeiro, explicaranse os xéneros discursivos, e despois atenderanse a comprensión oral e lectora, abordándoa desde columnas xornalísticas publicadas por Carlos Casares en La Voz de Galicia.

Observacións: Charlas só nas cidades de Ourense e Santiago de Compostela.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-142 - Montes veciñais: caracterización, historia e papel no desenvolvemento rural

Profesorado responsable: Copena Rodríguez, Damián

(damian.copena@usc.gal / 982824443)

Facultade/Escola:Facultade de Administración e Dirección de Empresas (L)

Departamento universitario: Economía Aplicada

Resumo: Na charla tratarase a temática dos montes veciñais en man común. En concreto, explicaranse en que consisten e cal é a súa importancia en Galicia. Falarase da súa relevancia desde a investigación científica, da dinámica histórica que teñen experimentado e mostraranse diversos exemplos de boas prácticas vinculadas co desenvolvemento rural

Observacións: Meses de xaneiro a maio. Distancia máxima de 100 kms desde Lugo.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-143 - O salto á universidade como catalizador do potencial individual

Profesorado responsable: Pampín Soraya, Fraga

(soraya.fraga.pampin@usc.es / 881816054)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Microbioloxía e Parasitoloxía

Resumo: A miúdo cando é hora de escoller unha carreira universitaria, enfocámonos a seguir un camiño preestablecido de oportunidades laborais. Moitas veces por descoñecemento. Esta sensación é moi normal. Baseámonos en experiencias próximas ou buscas online de posibles saídas. Se ben é innegable que unha boa formación universitaria é un pilar fundamental. O grao, así como todas as actividades complementarias que o enriquecen, son en si mesmas, unhas fontes de información para o descubrimento de saídas laborais que non estaban no noso imaxinario cando tomamos esta decisión. Varios ingredientes fundamentais que axudan a dar este paso son: curiosidade, interese, compromiso e paixón.

A intención desta charla é aportalle ao estudantado unha visión de como apoiarse nun grao formativo, para a partires de aí catapultase sen límites á realización persoal

A decisión de estudar biotecnoloxía fundamentouse da miña paixón e curiosidade pola bioloxía na etapa do instituto. Inicie a carreira moi enfocada á biotecnoloxía sanitaria. Porén, as diferentes materias que cursei, causaron un derroteiro na miña curta andaina profesional. Se ben imaxinaba o futuro no mundo farmacéutico e ao traballo con células eucariotas, a microbioloxía abriu un novo camiño cheo de posibilidades.

O laboratorio no que realizo a tese enmárcase no Departamento de Microbioloxía e Parasitoloxía. Traballamos fundamentalmente con 2 patóxenos bacterianos de peixes, que causan elevadas mortalidades. *Photobacterium damsela* subsp. *damsela* e *Photobacterium damsela* subsp. *piscicida* (Pdp): Dúas especies “irmás” que teñen uns modos de vida moi diferentes. Cabe destacar que os peixes son susceptibles a multitude de patóxenos. Co obxectivo de paliar o impacto destas enfermidades, os peixes son vacinados e de ser o caso tamén reciben tratamento con antibióticos. Actualmente centrámonos na mellora das vacinas, así como no coñecemento da vía de transmisión destes patóxenos (especialmente Pdp) así como na optimización das súas condicións de cultivo in vitro. Para iso facemos uso de técnicas xenómicas e proteómicas así como de outras aproximacións dependentes de cultivo. En concreto, os meus obxectivos principais o estudo do proteoma de Pdp en diferentes condicións de cultivo, así como a caracterización do proteoma tanto de Pdp coma das especies hospedeiras durante diferentes estadios infectivos.

Observacións: Calquera día da semana e mes, preferiblemente en horario de mañá. Distancia máxima 100km

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego;Inglés

Estudiantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 7

Código/Título: ChT-144 - Isto non vai de comas: a lingüística que non sabías que existía

Profesorado responsable: Ponce Romero, Clara Macarena

(clara.ponce@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Lingua e Literatura Españolas, Teoría da Literatura e Lingüística Xeral

Resumo: Moitas veces pensamos que a lingüística trata só de regras, tildes e comas. Pero esta charla ten un obxectivo claro: romper esa idea e descubrir que a lingüística é moito máis. É a ciencia que estuda como funciona a linguaxe en todas as súas dimensións, desde como aprendemos a falar ata como a linguaxe inflúe na maneira en que pensamos, sentimos e nos relacionamos. Nesta sesión imos facer un percorrido por preguntas curiosas e actuais que a lingüística intenta responder.

Observacións: Preferiblemente zona do Barbanza, Santiago e arredores.

Non dispoñible entre o 29/09/25 - 3/10/25, nin do 26/11/25 - 28/11/25.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-145 - Escaneando o mundo coa tecnoloxía LiDAR

Profesorado responsable: Fernández Rivera, Francisco

(ff.rivera@usc.es / 881816470)

Facultade/Escola: Escola Técnica Superior de Enxeñaría (S)

Departamento universitario: Electrónica e Computación

Resumo: A tecnoloxía LiDAR permite obter información precisa dunha escena real en forma de nube de puntos en 3D con moi alta precisión. O procesamento de esa nube de puntos é un reto computacional xa que o número de puntos pode ser enorme. O abano de aplicacións desta tecnoloxía é cada día máis amplo: seguimento de infraestruturas, automóbil autónomo, aplicacións agro-forestais, de arqueoloxía, etc. Na charla se experimentará cun sensor LiDAR.

Observacións: Non teño restriccións importantes

Idioma en que se imparte: Galego;Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-146 - O oso pardo en Galicia: situación actual, mellora do hábitat e papel da educación ambiental

Profesorado responsable: Díaz-Maroto Hidalgo, Ignacio Javier

(ignacio.diazmaroto@usc.es / 982823008)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Situación actual da poboación de oso pardo en Galicia, actuacións para a mellora do seu hábitat natural. Papel da educación ambiental na sensibilización da poboación de zonas con presenza do plantígrado.

Observacións: As datas mais axeitadas serían entre outubro-decembro de 2025, e posteriormente, entre febreiro-abril de 2026. Tamén, podería impartila noutra data, sempre e cando, se programe coa suficiente antelación.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-147 - A conservación e a xestión sustentable dos nosos bosques naturais de frondosas autóctonas

Profesorado responsable: Díaz-Maroto Hidalgo, Ignacio Javier

(ignacio.diazmaroto@usc.es / 982823008)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: Descrición interactiva mediante material audiovisual dos nosos bosques naturais de frondosas autóctonas (carballeiras, fragas, soutos, faiais, bosques de ribeira,...): situación actual, ecoloxía, servizos dos ecosistemas, importancia da súa conservación, e xestión sustentable.

Observacións: As datas mais axeitadas serían entre outubro-decembro de 2025, e posteriormente, entre febreiro-abril de 2026. Tamén, podería impartila noutra data, sempre e cando, se programe coa suficiente antelación.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 5

Código/Título: ChT-148 - A función da paisaxe como compoñente esencial no desenvolvemento territorial sustentable

Profesorado responsable: Díaz-Maroto Hidalgo, Ignacio Javier

(ignacio.diazmaroto@usc.es / 982823008)

Facultade/Escola: Escola Politécnica Superior de Enxeñaría (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Agroforestal

Resumo: A charla versará sobre a importancia da conservación das paisaxes, así como da súa función no desenvolvemento territorial sustentable. Tamén se falará do Atlas e do Catálogo das Paisaxes de Galicia

Observacións: As datas mais axeitadas serían entre outubro-decembro de 2025, e posteriormente, entre febreiro-abril de 2026. Tamén, podería impartila noutra data, sempre e cando, se programe coa suficiente antelación.

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 6

Código/Título: ChT-149 - Rubén Darío e Quevedo, "poetas da morte"

Profesorado responsable: Alonso Veloso, María José

(mariajose.alonso@usc.es / 881811802)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Lingua e Literatura Españolas, Teoría da Literatura e Lingüística Xeral

Resumo: Na traxectoria que discorre desde o primeiro até o último dos libros do poeta nicaraguano Rubén Darío, pero moi especialmente nos máis tardíos, apréciase a súa aguda conciencia sobre o paso do tempo e a desaparición final, apenas mitigada polo brillo e o colorido do optimismo en moitos momentos. Este motivo percorre a súa poesía, achegándoa a un dos motivos barrocos predilectos e, con el, a un dos seus máis destacados intérpretes: Francisco de Quevedo.

O escritor latinoamericano escribiu moitos poemas nos que a morte (presente ou presentida) é protagonista. Na súa obra están presentes os xuízos críticos sobre a literatura áurea e as mencións explícitas de Quevedo, cuxa influencia puido acentuar a súa reflexión ao redor da morte. Pablo Neruda fixouse neste aspecto, un dos máis representativos do legado do autor barroco, que parece exercer unha atracción "fatal" desde Darío até unha parte substancial dos poetas do 27, en todo o século XX e até a actualidade.

Observacións: No caso de centros situados nas cidades de Vigo e Santiago de Compostela, a charla poderá ser presencial ou virtual. No resto dos casos, será virtual. Cando sexa telemática, será máis sinxelo axustarme ós intereses (días e horas preferidas) dos centros, s

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-151 - O obradoiro do filólogo e a conservación do patrimonio literario

Profesorado responsable: Alonso Veloso, María José

(mariajose.alonso@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Lingua e Literatura Españolas, Teoría da Literatura e Lingüística Xeral

Resumo: As humanidades, e a filoloxía en particular, semellan sempre baixo sospeita de seren saberes pouco útiles ou afastados da vida real. Moitas veces as devanditas ideas dependen dunha idea equivocada, ou polo menos afastada, do que é un filólogo, unha filóloga. Poucas persoas imaxinan a variedade das tarefas que realizamos. Neste caso, preténdese achegar aos alumnos de secundaria a unha das facetas posibles da nosa actividade, no eido da investigación: a edición crítica dos textos, o labor de recuperación e conservación do noso patrimonio literario clásico, a través da literatura barroca española e a figura e as obras de Francisco de Quevedo.

Elixiranse exemplos de obras poéticas e narrativas de Quevedo para explicar o funcionamento do obradoiro filolóxico da edición crítica: a busca detectivesca de manuscritos e impresos nas bibliotecas, o estudo destas fontes, a transcripción dos textos, a súa interpretación... ata a publicación dos textos que poñemos a disposición dos lectores, entre eles os estudantes de ESO ou BAC. As charlas basearanse en presentacións nas que o elemento esencial serán as imaxes das fontes textuais do pasado conservadas.

Observacións: No caso de centros situados nas cidades de Vigo e Santiago de Compostela, a charla poderá ser presencial ou virtual. No resto dos casos, será virtual. Cando sexa telemática, será máis sinxelo axustarme ós intereses (días e horas preferidas) dos centros, s

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-152 - A poesía barroca: Góngora e Quevedo fronte a fronte (con Lope de fondo)

Profesorado responsable: Alonso Veloso, María José

(mariajose.alonso@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Lingua e Literatura Españolas, Teoría da Literatura e Lingüística Xeral

Resumo: A charla permitirá achegar ao estudiantado as máis sobranceiras figuras da poesía barroca. A través dunha breve selección de textos poéticos poderán coñecer o ambiente literario no que Góngora, Lope e Quevedo escribiron, prestando especial atención ás polémicas e inimizadas literarias reflectidas nos textos. A coincidencia de tres xenios da literatura nun estreito campo literario favoreceu o enfrontamento e a competencia.

Observacións: No caso de centros situados nas cidades de Vigo e Santiago de Compostela, a charla poderá ser presencial ou virtual. No resto dos casos, será virtual. Cando sexa telemática, será máis sinxelo axustarme ós intereses (días e horas preferidas) dos centros, s

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudiantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-153 - Coidar para investigar: o papel do veterinario na investigación con animais e o seu exame clínico

Profesorado responsable: Hernández Malagón, José Ángel

(joseangel.malagon@usc.es / 982822642)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: A experimentación animal, a pesar de ser un tema sensible, foi e continúa a ser fundamental para o avance da medicina humana e veterinaria. Grazas a ela desenvóléronse vacinas, tratamentos contra enfermidades graves e técnicas diagnósticas que salvan vidas. Con todo, a sociedade actual esixe que esta investigación se leve a cabo cunha base ética sólida e un respecto absoluto polo benestar dos animais implicados.

Nesta charla afondaremos no papel esencial que desempeña o veterinario neste contexto. O seu labor non se limita ao coidado dos animais, senón que tamén actúa como garante da súa saúde, do cumprimento das normativas e da correcta aplicación dos principios das 3R: Reducir o número de animais utilizados, Refinar os procedementos para minimizar o sufrimento e Substituír os animais sempre que sexa posible por métodos alternativos.

A través dunha linguaxe clara e accesible, explicaremos como o veterinario realiza o exame clínico destes animais: unha avaliación sistemática que permite detectar sinais de dor, estrés ou enfermidade. Esta tarefa, que forma parte da formación clínica básica do veterinario, coñécese como propedéutica clínica, e constitúe unha ferramenta esencial para garantir que os animais empregados en investigación se atopen en condicións óptimas de saúde e benestar.

Tamén falaremos da participación do veterinario nos comités de ética e da súa colaboración cos equipos investigadores para deseñar estudos máis responsables e humanitarios. A súa figura actúa como ponte entre o coñecemento científico e a protección animal, contribuíndo a unha investigación máis respectuosa, fiable e xusta.

Dirixida a estudantes e público xeral, esta charla pretende achegar unha visión realista e comprometida da experimentación animal, onde a ciencia non avanza a costa dos animais, senón grazas ao coidado responsable de profesionais formados para protexelos.

Observacións: Horario de tarde, 2 semestre

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-154 - Para qué sirven as redes de vixilancia de enfermidades? Todos podemos participar

Profesorado responsable: Abreu Ramos, Inês Isabel

(inesabreu.ramos@usc.es / 982822126)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: As carrachas alimentáanse do sangue de vertebrados terrestres, e tamén poden transmitir enfermidades que afectan á saúde humana e animal. Dado a súa importancia médico-veterinaria, coñecer as especies, o seu comportamento e os hábitats onde se atopan é clave para avaliar riscos e mellorar a súa vixilancia. É por iso que distintas redes de vixilancia se foron creando ao longo das últimas décadas, sempre co obxectivo primordial de previr antes que tratar.

Na Galicia, o grupo de investigación COPAR (GI-2120, Universidade de Santiago de Compostela) colabora coa Rede Galega de Vixilancia de Vectores (ReGaViVec), creada ó abeiro dun convenio entre as Consellerías de Sanidade e Medio Rural e as Universidades de Santiago de Compostela e Vigo. Entre os procedementos realizados, están as campañas de mostraxes de vexetación en toda Galicia, na que recollénse carrachas mediante técnicas específicas en sete tipos de vexetación (aciculisilva, caducifolio, mixto, matogueira, prado, cultivo e sendeiro), clasificándose os hábitats segundo o seu grao de antropización (forestal, rural, urbano).

As carrachas máis atopadas nesta Comunidade Autónoma son responsables de transmitir enfermidades coma Borreliose de Lyme, que afecta moitas persoas na provincia de Lugo. As especies achadas por orden de maior a menor abundancia son *Ixodes ricinus*, predominante en sendeiros e ambientes forestais; *Dermacentor reticulatus* en bosque mixto e rural; *Dermacentor marginatus* en aciculisilva e ambientes rurais; *Rhipicephalus sanguineus sensu lato* en bosque caducifolio, e *Haemaphysalis punctata* en aciculisilva. Tamén se detectan outras especies minoritarias.

Os resultados permiten identificar zonas de maior risco e destacan a necesidade de continuar co estudo ecolóxico das carrachas como ferramenta esencial de prevención en Saúde Pública.

O obxectivo é achegar ao alumnado de ensino medio as diferenzas entre algunhas carrachas máis encontradas, a súa importancia como axentes de risco sanitario e á investigación/desenvolvemento de redes de vixilancia interdisciplinarias como ferramenta para previlo.

Observacións: Xoves e venres outubro novembro decembro pola mañá o tarde / máx 200 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 8

Código/Título: ChT-155 - Que son os vectores de enfermidades? Importancia en Galicia

Profesorado responsable: Abreu Ramos, Inês Isabel

(inesabreu.ramos@usc.es / 982822126)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: Os virus, bacterias e parasitos transmitidos por carrachas e mosquitos son unha ameaza silenciosa para a saúde humana e animal. Moitas veces circulan sen causar síntomas evidentes o moi xenerais (comúns a moitas patoloxías), pero nalgúns casos poden provocar enfermidades graves. Co o cambio climático, movementos de animais, viaxes, comercio internacional, o achegamento do ser humano a zonas de foresta e o aumento do seu contacto co animais silvestres, entre outros motivos, fai con que as poboacións de mosquitos e carrachas cambien o incluso aumenten. Pelo cal, as enfermidades que transmiten moitas de elas son xa consideradas como emerxentes. Nesta charla exploraremos como se detecta a presenza de patóxenos no medio natural, animais e persoas e cales son as estratexias que empregamos para vixiar a súa circulación co uso de animais sentinela.

Falaremos do uso de técnicas moleculares, como a PCR, para identificar o material xenético destes patóxenos, así como do papel fundamental que xogan os animais sentinela (como cans, aves, cabalos ou mesmo gando) na detección temperá de enfermidades transmisibles ás persoas através do uso de técnicas inmunolóxicas (ELISA, IFI, aglutinación, etc.). Tamén veremos exemplos reais de estudos realizados en por o grupo de investigación COPAR en colaboración coa Rede Galega de Vixilancia de Vectores no marco de programas de vixilancia epidemiolóxica.

A sesión pretende achegar o alumnado ao mundo da investigación biomédica e ecolóxica, amosando como a ciencia traballa para protexer a saúde pública e como se relacionan a veterinaria, a medicina e o medio ambiente no que se coñece como o enfoque “One Health”.

Observacións: xoves e venres outubro novembro e decembro pola mañá o tarde / máx 200 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 6

Código/Título: ChT-156 - Por que recollemos as feces dos nosos cans e os desparasitamos de maneira preventiva? As implicacións na saúde humana

Profesorado responsable: Abreu Ramos, Inês Isabel

(inesabreu.ramos@usc.es / 982822126)

Facultade/Escola:Facultade de Veterinaria (L)

Departamento universitario: Patoloxía Animal

Resumo: Os animais poden transmitir enfermidades ás persoas e viceversa: a isto coñécese como zoonoses. Moitas destas formas infectantes perigosas para os seres humanos atópanse nas feces das nosas mascotas, especialmente dos cans. Por este motivo existen campañas que insisten na importancia de recoller os excrementos e desparasitar aos animais de maneira preventiva. Non é só unha cuestión de hixiene ou estética: tamén é unha medida de saúde pública.

Nesta charla daremos a coñecer as zoonoses máis comúns que poden transmitirse desde os cans ás persoas, así como os métodos que se empregan para controlalas. Veremos como certas prácticas habituais, como a desparasitación periódica, a hixiene urbana e a concienciación cidadá, axudan a reducir a súa incidencia ou mesmo a erradicalas.

Esta charla busca promover o coñecemento sobre a conexión entre saúde animal e humana e poñer en valor a responsabilidade que temos como donos/as de mascotas no coidado da saúde colectiva.

Observacións: xoves e venres en outubro novembro e decembro pola mañá o tarde / máx distancia 200 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 8

Código/Título: ChT-157 - As normas de seguridade para xogar con tesoiras moleculares

Profesorado responsable: González Blanco, Miguel

(miguel.gonzalez.blanco@usc.es / 881815386)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Bioquímica e Bioloxía Molecular

Resumo: Tódolos días, o ADN de cada unha das nosas células sofre moreas de mutacións e

roturas que comprometen a fidelidade da información xenética que contén. Para combater tal

ameaza, as células dispoñen de todo un abano de sistemas de reparación encargados de restaurar

a integridade do xenoma, previndo así o risco de desenvolver patoloxías como o cancro ou a

infertilidade. Un dos mecanismos de reparación do ADN máis salientables é a recombinación

homóloga. Curiosamente, para realizar a súa función protectora da dobre hélice, a

recombinación homóloga emprega unha serie de maniobras aparentemente perigosas, como a

xeración de hélices ramificadas ou a introducción de novas roturas mediante proteínas especializadas en cortar o ADN. Nesta charla falaremos de como funcionan estas tesoiras

moleculares e de por que é esencial que as células se aseguren de que non se lles vai a man

cortando.

Observacións: Preferentemente no primeiro cuatrimestre, pero podería acomodar algunhas datas no segundo se non coincide coas tarefas docentes. Preferiblemente en horario de mañá se é fora de Santiago. Dispoñibilidade xeográfica: Eixo de tren Vigo-Coruña e Santiago-Ourense

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego;Inglés

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-158 - A cultura como medio de dinamización social a partir da investigación antropolóxica

Profesorado responsable: Oca González, Luzia

(luzia.oca@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Humanidades (L)

Departamento universitario: Filosofía e Antropoloxía

Resumo: Preténdese achegar ao alumnado o coñecemento práctico da antropoloxía e o método etnográfico, como medios para investigar a realidade social e propor proxectos de dinamización que utilicen a cultura como medio de integración social, con exemplos concretos a partir da experiencia da docente con mulleres e colectivos migrantes en Galicia e Cabo Verde

Observacións: Dada a diversidade de horarios lectivos ao longo do curso, para a impartición terase que ter en conta a miña dispoñibilidade, que é variábel. Zonas onde podería impartir charlas: A Mariña de Lugo (preferente), Terra Chá e Lugo (cidade).

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-159 - Ofertas laborais para os Graos de Medicina e Odontoloxía

Profesorado responsable: Lagarón Sanjurjo, Constantino

(constantino.lagaron.sanjurjo@usc.es / 986502796)

Facultade/Escola:Facultade de Medicina e Odontoloxía (S)

Departamento universitario: Cirurxía e Especialidades Médico-Cirúrxicas

Resumo: Exposición das saídas laborais máis relevantes que terán os novos Graos en Medicina e Odontoloxía

Observacións: A partir del mes de Octubre 2025 de Lunes a Viernes en horario de mañana (08:00-15:00)

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-161 - A pegada ecolóxica e a débeda ecolóxica na Comunidade Autónoma de Galicia

Profesorado responsable: Fernández Carrasco, Eugenio

(eugenio.fernandez@usc.es / 982824075)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: A pegada ecolóxica é un indicador ambiental que mide o efecto das actividades dunha comunidade de seres humanos sobre o seu contorno, expresado en número de hectáreas de ecosistemas produtivos. O obxectivo principal da pegada ecolóxica é o de avaliar o impacto que exerce sobre o planeta un determinado modo de vida e o seu consecuente grao de desenvolvemento sustentábel. Nesta charla introdúcese o concepto de pegada ecolóxica, como se pode calcular e a súa aplicación á Comunidade Autónoma de Galicia.

Observacións: Preferiblemente os venres, de decembro a xuño e en horario de mañá. A ser posible nas provincias de Lugo (preferentemente) e A Coruña malia que non hai problema en desprazarme puntualmente a outros puntos da Comunidade Autónoma.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-162 - Cambio climático. Estamos a receitar paracetamol para tratar un planeta na UCI?

Profesorado responsable: Fernández Carrasco, Eugenio

(eugenio.fernandez@usc.es / 982824075)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias (L)

Departamento universitario: Enxeñaría Química

Resumo: O cambio climático é un problema global que require da colaboración de todos para combatelo. Algúns dos seus efectos máis importantes son o aumento das temperaturas globais do planeta, o troco nos patróns das chuvias, máis secas e ondas de calor, desxeo dos polos, aumento do nivel do mar, etc. Pero, estamos a aplicar os remedios axeitados?

Observacións: Preferiblemente os venres, de decembro a xuño e en horario de mañá. A ser posible nas provincias de Lugo (preferentemente) e Coruña malia que non hai problema en desprazarme puntualmente a outros puntos da Comunidade Autónoma.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-164 - A natureza vista desde as ciencias: unha visión interdisciplinaria da ciencia e da química

Profesorado responsable: Riguera Vega, Ricardo

(ricardo.riguera@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Orgánica

Resumo: A complexidade da Natureza fai que para estudala teñamos que distribuír o noso traballo –especializarnos– en partes “científicas” aparentemente independentes (Xeoloxía, Bioloxía, Química, Física...) que estudan aspectos concretos dese “todo” que é a Natureza. . Describense as características de cada Ciencia, a importancia da interdisciplinariedade e as diferenzas coa Enxeñaría. Preséntanse criterios básicos para que o alumno saiba cal deles se adapta mellor ás súas características. Na segunda parte descríbese o papel da química na ecoloxía, a cociña e a alimentación, a biotecnoloxía, os plásticos, os materiais, a nanotecnoloxía, o medio ambiente, etc.

Observacións: -----

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-166 - Novos avances tecnolóxicos no ámbito da saúde: a nanomedicina

Profesorado responsable: Taboada Antelo, Pablo

Barbosa Fernández, Silvia

(pablo.taboada@usc.es

silvia.barbosa@usc.es / 881814111 (pablo); 881814115 (silvia))

Facultade/Escola:Facultade de Física (S)

Departamento universitario: Física de Partículas

Resumo: Nesta charla comentarase como as ferramentas que prové a nanotecnoloxía se poden aplicar ao campo biomédico, coas súas vantaxes, inconvenientes e limitacións, para xerar novos dispositivos capaces de actuar como sistema de transporte de fármacos, simultaneamente como sistemas de contraste por imaxe e axentes terapéuticos (plataformas teragnósticas) controlables a demanda, como sistemas estruturados para a rexeneración de tecidos, etc., e expóranse diversos exemplos curiosos que exemplifican axeitadamente as capacidades e potencialidade desta rama da ciencia denominada nanomedicina.

Observacións: 1. Horario de mañá; 2. Distancia máxima 100-120 km

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-167 - Como deseñar medicamentos coa axuda dos computadores

Profesorado responsable: González Bello, Concepción

(concepcion.gonzalez.bello@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Orgánica

Resumo: Nos últimos tempos, o desenvolvemento de computadores de gran capacidade, máis potentes e eficientes, supuxo unha revolución no panorama farmacéutico, co desenvolvemento de metodoloxías e programas que modificaron a forma en que hoxe en día se deseñan os fármacos. Xa non se seguen estratexias de “ensaio-erro”, é dicir: preparo no laboratorio un composto cunha idea e logo ensaio se me funciona. Agora, podemos predicir con antelación se poderían ser bos ou non e así centrarnos nos máis prometedores. Na charla explicárase con exemplos prácticos como esta tecnoloxía punteira permite desenvolver os novos fármacos.

Observacións: É preciso contactar co profesor para acordar a data e o horario.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-169 - Emerxencia climática: boas prácticas educativas de mitigación e adaptación ao cambio climático nos centros educativos

Profesorado responsable: Vargas Callejas, Germán

(german.vargas@usc.es / 881813820)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias da Educación (S)

Departamento universitario: Pedagogía e Didáctica

Resumo: Conceptos como emerxencia climática, cambio climático, quecemento global xa forman parte da nosa realidade cotiá, neste contexto, só queda reaccionar de forma resiliente e propositiva. O obxectivo desta charla temática é presentar e cuestionar un conxunto de alternativas educativas, recoñecidas como boas prácticas, para mitigar e adaptarse ao cambio climático nos centros educativos. Para que o profesorado e o alumnado teñan o coñecemento, a información e a motivación para propoñer e practicar estilos de vida alternativos, axustados á actual situación de emerxencia climática. Por outra banda, desde unha dinámica interactiva, preténdese poñer en valor as iniciativas e accións, colectivas e individuais, que se están realizando en cada centro para afrontar o problema local e global do cambio climático.

Observacións: Só pode impartir as charlas para partir do mes de febreiro de 2026.

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-172 - Biopsia Líquida

Profesorado responsable: Núñez González, Cristina

(cristina.nunez.gonzalez@usc.es /)

Facultade/Escola:Facultade de Ciencias (L)

Departamento universitario: Química Inorgánica

Resumo: Importancia da biopsia líquida no campo da medicina de precisión, concretamente na oncoloxía de precisión. Describiranse as vantaxes respecto da biopsia en tecido e da súas aplicacións na clasificación, diagnose e seguimento de distintos tipos de cancro.

Observacións: Horario de mañá en Lugo capital

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-174 - A xeografía, a ciencia para comprender o planeta no Antropoceno

Profesorado responsable: Paül Carril, Valerià

Pazos Otón, Miguel

Trillo Santamaría, Juan Manuel

Vila Vázquez, José Ignacio

(v.paul.carril@usc.gal

miguel.pazos.oton@usc.es

juanmanuel.trillo@usc.es

jose.vila.vazquez@usc.es / 881812591)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Xeografía

Resumo: Nun mundo marcado por transformacións profundas, a Xeografía preséntase como unha ferramenta chave para interpretar a complexidade inherente á contorna que nos envolve e que tanto modificamos como seres humanos. Esta charla abordará como o concepto de Antropoceno nos convida a repensar a nosa presenza no planeta, o que comporta mobilizar ao mesmo tempo fenómenos como o quecemento global, os desastres climáticos, a fame, a mundialización, a urbanización e as guerras e conflitos derivados da presión sobre os recursos. A partir dunha ollada integral, propónse concibir o cambio global desde unha perspectiva xeográfica que conecta o coñecemento dos aspectos ambientais e naturais cos sociais e culturais, de xeito que se pretende promover así unha comprensión crítica, sensible, implicada e integral do mundo. [Máis información en xeografia.gal]

Observacións: Procuraremos adaptarnos ás necesidades dos centros

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3

Código/Título: ChT-176 - Plásticos e polímeros. Que son, para que serven?

Profesorado responsable: Riguera Vega, Ricardo

(ricardo.riguera@usc.es / 881815728)

Facultade/Escola:Facultade de Química (S)

Departamento universitario: Química Orgánica

Resumo: Mostrarase brevemente a estrutura xeral, propiedades e usos dos polímeros plásticos máis importantes (elastómeros, fibras textiles, pinturas, pegamentos, resinas, prótesis...). Mostraranse exemplos de obxectos plásticos de uso cotidiano explicando a súa natureza e propiedades así como os procedimentos para su fabricación.

Mostrarase tamén a estrutura dos biopolímeros máis importantes (lana, seda, algodón) e como modificala quimicamente para optimizar as súas propiedades.

Observacións: -----

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-177 - Incidencia de (micro)plásticos nos habitats costeiros do Parque Nacional das Illas Atlánticas

Profesorado responsable: Otero Pérez, Xosé Luis

(xl.otero@usc.es / 881813300)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Edafoloxía e Química Agrícola

Resumo: Primeramente presentarase a problemática da contaminación dos océanos e mares por plásticos. Posteriormente, presentaranse datos propios sobre a presenza de lixo mariño (macroplásticos) nas costas das illas Atlánticas de Galicia e de microplásticos nos principais areais e colonias de gaivotas.

Observacións: Preferentemente venres (11-14h)

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 2

Código/Título: ChT-178 - Tecnosois á carta. Unha nova estratexia para a restauración de zonas degradadas

Profesorado responsable: Otero Pérez, Xosé Luis

(xl.otero@usc.es / 881813300)

Facultade/Escola:Facultade de Bioloxía (S)

Departamento universitario: Edafoloxía e Química Agrícola

Resumo: Os tecnosois son aqueles solos, non agrícolas, cuxa propiedades e composición están fortemente influídos ou foron intensamente modificados pola actividade humana. Neste caso os tecnosois son feitos a partires de subprodutos (material de refugo como lodos, restos de podas...), que en moitas ocasións xeran danos ambientais ou un alto custo de xestión, pero que combinados axeitadamente dan lugar a un material con propiedades que permiten recuperar zonas fortemente degradadas como os espazos mineiros. Nesta charla preséntase o proceso e a aplicacion en casos reais como a restauración da mina de cobre de Touro, augas do río Limia etc.

Observacións: Preferente venres de 11 a 14 h

200km

Idioma en que se imparte: Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BACH. e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-179 - A historia da industria dos camiões a partir dos anos 70 e a súa representación na cultura popular

Profesorado responsable: Sanmartín Barros, Israel

(israel.sanmartin@usc.es / 881812122)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Historia

Resumo: Nesta charla repasaremos o proceso de concentración da industria do camiión dende os anos 70. Centrarémonos na industria europea e a súa evolución ata a data. Buscaremos o vínculo industrial coa emocionalidade sociolóxica e o sentimento cara ao “lugar” de traballo e a presenza dos camiións na cultura popular (videoxogos e cine)

Observacións: segundo cuatrimestre

Idioma en que se imparte: Castelán

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 4

Código/Título: ChT-180 - A historia. Un estudo do pasado cara ao futuro

Profesorado responsable: Sánchez Sánchez, Xosé Manoel

(xosemanuel.sanchez@usc.es / 881812623)

Facultade/Escola:Facultade de Xeografía e Historia (S)

Departamento universitario: Historia

Resumo: A charla ofrecerá unha visión do estudo da Historia na sociedade actual, para amosar as súas posibilidades en canto a contidos, xeración de coñecemento, itinerarios educativos e saídas profesionais. E para iso partindo dos contidos máis clásicos, como a documentación de tempos pasados, chegaremos até as novas ferramentas empregadas en Humanidades como a IA. Todo para que o alumnado perciba non só a necesidade do pensamento crítico senón as súas posibilidades futuras e a súa necesidade na sociedade vindeira.

Observacións: De setembro a febreiro: luns a venres en horario de mañá. Preferentemente provincia de A Coruña.

Idioma en que se imparte: Castelán;Galego

Estudantado ao que vai dirixido: 1 e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 1

Código/Título: ChT-183 - Explora o alemán e as culturas dos países de fala alemá

Profesorado responsable: Heiber, Katharina

(katharina.heiber@usc.gal / 0)

Facultade/Escola:Facultade de Filoloxía (S)

Departamento universitario: Filoloxía Inglesa e Alemá

Resumo: Nesta charla descubrirás por que o alemán abre portas: é unha lingua clave en Europa e a chave para coñecer culturas diversas, achegarse a un rico universo literario e cineástico, viaxar, estudar e traballar en países cheos de oportunidades. Ademais, aprenderemos algunhas palabras e expresións en alemán: o noso primeiro paso cara a un novo mundo.

Observacións: meses: novembro, a partir do 17 de xaneiro

días da semana: preferiblemente xoves ou venres, mais son flexible

distancia máxima: son flexible

outro: precísase proxector

Idioma en que se imparte: Castelán;

Estudantado ao que vai dirixido: 4º ESO, 1º e 2º de BAC e Ciclos Formativos Superiores

Número de veces que se impartirá: 3